

Zespół Szkół Sportowych w Elku

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny i formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z historii i społeczeństwa w klasie III LO.

Wątek tematyczny – Europa i świat.

Nauczyciel: Andrzej Mocarski

Temat	Dopuszczający Uczeń:	Dostateczny Uczeń:	Dobry Uczeń:	Bardzo dobry Uczeń:	Celujący Uczeń:
1. Lekcja organizacyjna – zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny i formy sprawdzania wiadomości i umiejętności.					
2,3. Warunki naturalne Morza Śródziemnego i pierwsze cywilizacje.	Wie, że we współczesnym świecie są obecne przejawy greckiej i rzymskiej tradycji i kultury, potrafi podać ich przykłady; umiejscawia w czasie i przestrzeni cywilizację starożytnej Grecji oraz Rzymu.	Dostrzega różnorodność językową cywilizacji basenu Morza Śródziemnego; opisuje wydarzenia związane z wielką kolonizacją grecką jako przykład ekspansji politycznej, gospodarczej i kulturalnej cywilizacji śródziemnomorskiej.	Przedstawia przykłady zapożyczeń dorobku cywilizacyjnego wśród ludów śródziemnomorskich; wymienia główne cechy kultury minojskiej i mykeńskiej; charakteryzuje wkład Fenicjan w obszar śródziemnomorski; potrafi analizować źródła; sprawnie posługuje się mapą historyczną.	Dostrzega przenikanie się wpływów różnych kultur we współczesnym świecie; wyjaśnia rolę Aleksandra Macedońskiego w procesie rozprzestrzeniania kultury greckiej; wymienia osiągnięcia cywilizacji basenu Morza Śródziemnego, które są stosowane do dzisiaj; swobodnie posługuje się terminologią dotyczącą tematu.	Dokonyuje samodzielnej oceny; wymienia wyznaczniki antycznej cywilizacji i kultury; dostrzega zależności między kulturą i nauką a innymi dziedzinami życia społeczno-politycznego; wykorzystuje wiadomości i odwołuje się do literatury uzupełniającej i źródeł.
4. Ekspansja rzymska – podbój Italii. 5. Wojny punickie. 6. Ekspansja terytorialna Cesarstwa rzymskiego. 7. Chrześcijaństwo	Wymienia przyczyny ekspansji rzymskiej; zna podstawowe pojęcia związane z tematem. Zna pojęcia związane z tematem. Pawła z Tarsu - poprawnie posługuje się terminami: Mesjasz, apostołowie,	Omawia podboje rzymskie w czasach cesarstwa; wyjaśnia postawy Rzymian wobec ludów podbitych; lokalizuje w czasie i przestrzeni zasięg ekspansji rzymskiej w rejonie Morza Śródziemnego. - zna daty związane z chrześcijaństwem: 313 r. i 392 r.	Charakteryzuje przebieg i znaczenie podbojów Rzymian w okresie IV–I w. p.n.e. (wojny punickie, ekspansja w basenie Morza Śródziemnego, zajęcie Półwyspu Iberyjskiego) oraz w okresie cesarstwa rzymskiego.	Wskazuje przyczyny identyfikacji podbitych ludów z kulturą rzymską; omawia proces romanizacji i wskazuje jego przykłady.	Samodzielnie ocenia stosunek Rzymian do narodów podbitych; analizuje źródła; posługuje się wiedzą pozaźródłową. Ocenia rolę chrześcijaństwa w

	chrześcijaństwo, Pismo Święte, Ewangelia, - charakteryzuje działalność Jezusa z Galilei		Określa, kim byli i czym zasłynęli: Neron, Konstantyn Wielki i Teodozjusz Wielki	- Wyjaśnia przyczyny popularności chrześcijaństwa w starożytnym Rzymie - podaje przyczyny prześladowań chrześcijan	Cesarstwie Rzymskim
8. Wpływ cywilizacyjnego kręgu islamskiego na Europę w średniowieczu 9. Wyprawy krzyżowe 10. Kultura Arabów	Wskazuje na mapie kolebkę Arabów. Wymienia najważniejsze osiągnięcia kultury arabskiej.	Przedstawia drogi, jakimi wynalazki i odkrycia arabskie przenikały do Europy. Wskazuje najważniejsze cechy kultury arabskiej.	Ocenia wpływ islamu na kształtowanie się kultury arabskiej. Sprawnie posługuje się mapą historyczną.	Definiuje stosunek islamu do studiowanych przez Arabów dzieł starożytnych filozofów. Charakteryzuje wpływ kultury islamu na kulturę europejską.	Dokonyuje samodzielnej i krytycznej analizy dostępnych źródeł. Posługuje się logicznymi i samodzielnymi wysuniętymi argumentami.
11. Hiszpania, Al Andalus, Sefarad 12. Rekonkwista	Określa warunki naturalne Półwyspu Iberyjskiego. Wymienia przejawy współistnienia chrześcijan, muzułmanów i żydów w Hiszpanii średniowiecznej.	Wskazuje przyczyny i zasięg arabskiego podboju Iberii. Przedstawia w sposób syntetyczny proces współistnienia przedstawicieli trzech religii w Hiszpanii.	Przedstawia w sposób analityczny proces współistnienia przedstawicieli trzech religii w Hiszpanii. Ocenia wpływ różnych kultur na średniowieczną Europę. Sprawnie posługuje się mapą historyczną	Dokonyuje pełnej charakterystyki omawianego problemu. Opisuje osiągnięcia przedstawicieli każdej z kultur występujących w Hiszpanii w średniowieczu.	Podaje współczesne przykłady współistnienia wyznawców trzech wielkich religii w różnych regionach świata, dokonując ich analizy oraz oceny.
13. Arabowie – powtórzenie wiadomości					
14. Arabowie - sprawdzian					
15, 16. Zamorska ekspansja Europy u schyłku średniowiecza i w epoce nowożytnej	Lokalizuje w czasie omawianej epoki. Wymienia pojedyncze przykłady społecznych, ekonomicznych przyczyn zamorskiej ekspansji Europy u schyłku średniowiecza i w epoce nowożytnej.	Charakteryzuje wyobrażenia o kształcie Ziemi i rozmieszczeniu kontynentów w średniowiecznej Europie. Wskazuje na mapie najważniejsze kierunki wypraw odkrywczych.	Wyjaśnia społeczne, ekonomiczne i kulturowe przyczyny zamorskiej ekspansji Europy u schyłku średniowiecza i w epoce nowożytnej. Sprawnie posługuje się mapą historyczną.	Omawia wpływ Pisma Świętego i nauczania Kościoła na wyobrażenie świata. Charakteryzuje postęp techniczny umożliwiający	Charakteryzuje poglądy przedstawicieli nauki antycznej i średniowiecznej na budowę wszechświata.

		Zna i rozumie pojęcia <i>mapa mentalna, astrolabium, Laska św. Jakuba, kwadrant.</i>		żeglugę oceaniczną (mapy, przyrządów nawigacyjnych, ożaglowanie i budowa statków).	
17. Wielcy podróżnicy późnego średniowiecza i nowożytności 18, 19. Wielcy podróżnicy epoki nowożytnej	Lokalizuje w przestrzeni szlaki wypraw. Zna pojęcia związane z tematem.	Omawia poszukiwania drogi do Indii i wyprawy Bartłomieja Diasa, Vasco da Gamy, Pedra Cabrala, Krzysztofa Kolumba.	Opisuje wyprawy na ziemie opanowane przez Mongołów (Jan di Piano Carpini, brat Benedykt Polak, Marco Polo). Charakteryzuje wyprawę Ferdynanda Magellana – pierwszą podróż dookoła świata . Opisuje wyprawy Jamesa Cooka.	Zna polskie ślady wyprawy Michała Piotra Boyma, Maurycego Beniowskiego. Dokonuje charakterystyki Abu Abdallaha Muhammada Ibn Battuty.	Wskazuje przykłady i motywy aktywności podróżniczej. Wykazuje się znajomością relacji z podróży. Posługuje się wiedzą z literatury uzupełniającej i źródeł.
20. Polityka Europy wobec Chin w XIX w. 21. Polityka Europy wobec Indii w XIX w. 22. Polityka Europy wobec Japonii w XIX w.	Zna i posługuje się terminologią niezbędną do opisanego problemu. Lokalizuje na mapie Indie, Chiny i Japonię. Wyjaśnia pojęcie <i>kolonia</i> .	Opisuje politykę Europy wobec Chin, Indii i Japonii w XIX wieku. Zna i rozumie pojęcia <i>dypłomacja kanonierek, metropolia, kolonia</i> .	Omawia wpływ rządów europejskich na politykę wewnętrzną i zagraniczną państw azjatyckich. Wskazuje konsekwencje polityki prowadzonej przez metropolie europejskie. Sprawnie posługuje się mapą historyczną. Omawia zainteresowanie sztuką japońską i chińską w XVII i XVIII wieku oraz kolekcjonerstwem w XIX wieku.	Przedstawia w sposób analityczny pełną charakterystykę polityki kolonialnej państw europejskich wobec Indii, Chin i Japonii, odnosząc się do wskazanych źródeł. Ocenia znaczenie odkrycia kultur Chin, Indii i Japonii dla cywilizacji europejskiej.	Podaje współczesne przykłady ingerencji państw europejskich oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki w politykę innych państw i dokonuje samodzielnej oceny tego problemu.
23. Rola kolonializmu europejskiego dla Europy i terytoriów kolonialnych 24, 25. Ruchy antykolonialne w Afryce, Chinach i w Indiach	Wymienia przykłady ekspedycji naukowych, wojskowych, misyjnych w XIX wieku. Wskazuje na mapie kolonie i imperia kolonialne różnych państw europejskich	Charakteryzuje metody eksploatacji kolonii przez metropolie europejskie. Wymienia najważniejsze wojny o kolonie.	Przedstawia podłoże ekonomiczne, społeczne i ideologiczne kolonializmu XIX-wiecznego. Wymienia i charakteryzuje konsekwencje kolonializmu. Sprawnie posługuje się mapą	Przedstawia stanowiska w ocenie kolonializmu. Dokonuje pełnej charakterystyki roli kolonializmu dla Europy i terytoriów kolonizowanych.	Dokonuje samodzielnej i krytycznej oceny kolonializmu, wykorzystując wiedzę pozaźródłową.

			historyczną.		
26. Zamorska ekspansja Europy - lekcja powtórzeniowa					
27,28, 29. Kontakty i stosunki Stanów Zjednoczonych i Europy w XX w.	Wymienia przykłady kontaktów i stosunków USA i Europy w XX wieku, lokalizuje je w czasie. Dostrzega ich różnice (gospodarcze, polityczne, kulturalne).	Charakteryzuje kontakty i stosunki Europy i USA podczas II wojny światowej (Lend-Lease Act, Karta Atlantycka, włączenie USA do wojny, konferencje Wielkiej Trójki). Posługuje się pojęciami <i>Plan Marshalla</i> , <i>Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego</i> .	Charakteryzuje kontakty USA i Europy podczas I wojny światowej. Omawia kontakty oraz stosunki Stanów Zjednoczonych i Europy w okresie międzywojennym. Posługuje się pojęciami <i>doktryna Monroe</i> i <i>doktryna Roosevelta</i> , <i>plan Marshalla</i> , <i>Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego</i> .	Omawia kontakty oraz stosunki Stanów Zjednoczonych i Europy w okresie powojennym. Omawia cechy rywalizacji amerykańsko-radzieckiej w okresie zimnej wojny. Wymienia procesy rozbrojeniowe.	Samodzielnie charakteryzuje powiązania kulturalne, polityczne i gospodarcze USA i Europy w XX wieku, dokonuje ich ocen.
30, 31. 32. Liberalizacja światowego handlu i jej konsekwencje.	Charakteryzuje najważniejsze cechy rewolucji przemysłowej w Anglii. Lokalizuje ją w czasie. Wskazuje organizacje ekonomiczne o zasięgu globalnym - Światowa Organizacja Handlu.	Wymienia cechy gospodarki światowej po I wojnie światowej. Charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy i sposoby walki z nim – New Deal. Zna i rozumie pojęcia <i>kapitalizm monopolistyczny</i> , <i>monopol</i> , <i>protekcjonizm</i> , <i>interwencjonizm</i> .	Wymienia etapy rozwoju liberalizmu XIX-wiecznego. Wie, czym była Liga Przeciw Ustawom Zbożowym (<i>Anti-Corn League</i>) i wyjaśnia jej znaczenie dla wolnego handlu. Wymienia konsekwencje liberalizacji handlu. Zna i rozumie pojęcia <i>merkantylizm</i> , <i>fizjokratyzm</i> , <i>neoliberalizm</i> .	Wyjaśnia pojęcie liberalizmu ekonomicznego. Omawia proces liberalizacji po II wojnie światowej – zna pojęcia <i>reganomika</i> oraz <i>thatcheryzm</i> . Charakteryzuje działalność i osiągnięcia Francois Quesnaya, Adama Smitha, Davida Ricardo, Johna Maynarda Keynesa.	Samodzielnie wyjaśnia podłoże historyczne liberalizacji handlu, merkantylizmu i fizjokratyzmu. Posługuje się wiedzą z literatury uzupełniającej i wiedzą źródłową.
33 Stany Zjednoczone i Europa oraz światowy handel – lekcja powtórzeniowa					

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z historii w klasie pierwszej LO:

1. Na lekcjach historii i społeczeństwa kontrola i ocena pracy ucznia zmierza do uzyskania informacji przez nauczyciela w następujących kryteriach:
 - co uczeń osiągnął,
 - co zrobił dobrze,
 - ile potrafi,

2. Przedmiotem oceny ucznia są:
 - suma posiadanych wiadomości i umiejętności oraz gotowość do ich zaprezentowania;
 - różne przejawy aktywności intelektualnej, w tym rozumienie tekstów i instrukcji, uczestniczenie w dyskusjach, praca indywidualna i w zespole, sprawne wykonywanie ćwiczeń praktycznych i innych powierzonych zadań;
 - umiejętność gromadzenia informacji z różnych źródeł;
 - umiejętności komunikacyjne (w mowie i w piśmie), w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych.
3. Umiejętności i wiedza uczniów sprawdzane są za pomocą następujących metod:
 - wypowiedź ustna na lekcjach bieżących i powtórzeniowych, przy czym na lekcjach bieżących uczeń odpowiada najwyżej z trzech ostatnich lekcji, a na lekcjach powtórzeniowych uczeń odpowiada z całego materiału objętego powtórzeniem,
 - kartkówka jest to samodzielna praca ucznia na lekcji obejmująca wiadomości z co najwyżej trzech ostatnich lekcji,
 - praca klasowa obejmuje wiadomości i umiejętności dotyczące większej partii materiału (działu), ma na celu sprawdzić znajomość treści programowych, trwa 45 minut,
 - sprawdzian obejmuje zakres materiału z I lub II półrocza lub sprawdza pewne wiadomości i umiejętności w ciągu półrocza,
 - test sprawdza wiedzę i umiejętności,
 - praca domowa obejmuje materiał z ostatniej lekcji, a także może obejmować swym zakresem np. (portfolio, wypracowanie, plakaty, plansze, makiety, prezentacje multimedialne, filmy, mapy, foldery, ulotki, broszury itp.) oraz przygotowywanie projektów;
 - aktywny udział w zajęciach, w tym również pozalekcyjnych (olimpiady, konkursy, sesje popularnonaukowe, debaty, projekty itp.);
4. Na każdą lekcję uczeń ma obowiązek nosić zeszyt przedmiotowy, podręcznik oraz inne pomoce wymagane przez nauczyciela.
5. W ciągu jednego półrocza uczeń powinien otrzymać z odpowiedzi przynajmniej jedną ocenę.
6. W ciągu jednego półrocza może się odbyć najwyżej pięć kartkówek oraz dwie prace klasowe przy dwóch godzinach tygodniowo.
7. Możliwe jest poprawianie ocen niedostatecznych z kartkówek, prac klasowych, sprawdzianów i testów. Uczeń ma prawo zgłosić chęć poprawiania oceny na pierwszej lekcji po kartkówce, pracy klasowej, sprawdzianie lub teście. Poprawa może mieć charakter ustny lub pisemny.
8. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, sprawdzianie lub teście z przyczyn nieusprawiedliwionych będzie odpowiadał ustnie lub pisemnie na pierwszej lekcji, na którą przyjdzie.
9. Uczeń, który był nieobecny w szkole przez dłuższy okres czasu, np. z powodu choroby i nie pisał pracy klasowej, sprawdzianu lub testu, będzie odpowiadał ustnie lub pisemnie w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie dłuższym jednak niż jeden tydzień.
10. Na lekcji nauczyciel ocenia aktywność uczniów. Ocena może być wyrażona stopniem lub „+”, przy czym dwa „+” to stopień dopuszczający, trzy „+” to stopień dostateczny, cztery „+” – to stopień dobry, pięć „+” to stopień bardzo dobry a sześć „+” to stopień celujący.
11. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu jednego półrocza być nieprzygotowany do lekcji przy dwóch godzinach tygodniowo. Fakt ten powinien zgłosić nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji.
12. Jeżeli na lekcji uczniowie pracują w grupach, to oceniany jest wtedy indywidualny wkład pracy każdego ucznia.
13. Przynajmniej raz w ciągu roku szkolnego nauczyciel sprawdza zeszyt przedmiotowy ucznia.
14. Prace pisemne oceniane są następująco:
 - 0 – 40 % uzyskanych punktów – stopień niedostateczny
 - 41 – 49 % uzyskanych punktów – stopień dopuszczający
 - 50 – 70 % uzyskanych punktów – stopień dostateczny
 - 71 – 88 % uzyskanych punktów – stopień dobry
 - 89 – 99 % uzyskanych punktów – stopień bardzo dobry
 - 100% uzyskanych punktów – stopień celujący

Każdy uczeń po przedstawieniu przez nauczyciela propozycji oceny na pierwsze czy drugie półrocze, może zgłosić chęć jej poprawy na ocenę wyższą. Nauczyciel uzgodni z uczniem zakres materiału oraz sposób jego zaliczenia.